UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ambrosius Calepi/||nus Bergomates: professor de||uotus ordinis Eremitarum sancti Au/||gustini: Dictionum latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]: earu[n]de[m]q[ue] interpre/||tationu[m] collector ...

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

C Ante Y

urn:nbn:de:hbz:466:1-97871

Visual Library

et de nauigante et equitante poteſt intelligi.

Curſura ę. idem quod curſus. Var. Equi alij ſunt idonei ad rē militarē. Alij ad vecturam. Alij ad admiſſuram. Alij ad curſuram.

Curſorius a um: qđ ad curſuꝫ ꝑtinet: vt nauis curſoria. Sidonius. Tiphim curſoriam aſcendi.

Curſor q̄ currit. Et curſor tabellarius dicitur a celeritate eūdi. Mar. Curſorē ſexta tibi rufe remiſimꝰ hora.

Curſim aduerbium ſignificat currendo et incurſim celeriter. Cecil. Nullus ſum niſi meaꝫ rem propero incurſim perdere. Plau. Curſim curram: quod eſt currendo curram.

Currus: carrus cuius dimitiuū eſt curriculus vel curriculū ꝙ eo veteres ad curſum in ludis vterent̄.

Curriculus vel curriculū breuiſſimū vehiculi genus. Curtius lib. viij. Aliorū turbati equi in amnem pręcipitauere curricula. Eſt etiam curriculū curſus. Iuuenalis. Et totas effudit habenas: curriculo quę ſi reuoces ſubſiſtere neſcit. Cice. ꝓ Rabi. Exiguum nobis vitę curriculū natura circūſcripſit: immenſum glorię. Plau. in Epi. Nam vt apud portum te conſpexi curriculo occępi ſequi vix modo adipiſcēdi poteſtas data eſt. Item curriculuꝫ ſignificat tempus. Virgi. lib. viij. Curriculo expulerat ſomnū: cū fęmina primum id eſt medio tēpore. Et curriculū locum ſiue interuallum vbi curritur denotat a carceribus ad calcem: qui grece σταδιοδρομοσ λεγεται ελλιριστι Apul. Quos ſepe in curriculo vectores fuiſſe conſtat.

Curriculo aduerbiū: ſignificat curſim: ſtatim: celeriter.

Curule neutri generis per ſimplex r. Et curulꝰ fęmi. generis ſedes ex ebore: qua maiores magiſtratus vtebantur in curru. Hora. lib. j. epiſtolarū. Cuilibet hic faces dabit eripietqꝫ curulę: Cui volet īportunꝰ ebur. Nam ſenatores qui curulem magiſtratū hoc eſt maiorem honorem geſſiſſent honoris gratia in curiam vehi ſoliti erant curru in quo ſella eſſet ſupra quā conſiderent. Curules etiam dicebantur equi quadrigales vel magiſtratus qui curulibus vehebant̄. Luc. lib. iij. Prętor adeſt vacuęqꝫ loco ceſſere curules.

Curruca: parua auis quę alienos pullos ꝓprios putās nutrit. Iuue. Tu tibi tūc curruca places.

Curuus a um: qđ eſt inflexū ac contortū: a quo incuruū valde curuū. Tereñ. in Eu. Incuruꝰ tremulus: labijs demiſſis. Do. incuruus valde curuus: ſicut infractus valde fractus. Procuruus. Virgi. Necqꝫ ille ꝓcuruā expectant falcem. Recuruus. Curuū etiam dicitur bura quę quaſi temo eſt inter boues.

Curuo as: flecto deorſuꝫ aſpicio capite: deflexo. Lact. lib. ij. Quia curuant cęleſte animal ad veneranda terrena. Idem in eodem. Ille vobis ſublimen vultū dedit: vos in terrā curuamini. Huius compoſita ſunt Accuruo qđ eſt iuxta curuo. Col. lib. iiij. Nam fragilis eſt ea parte materia qua torta et accuruata cū deponeretur cęperat vitium. Recuruo rurſus curuo. Idē lib. iij. Omnis nux vnā radicē mittit: ⁊ ſimplici ſtilo prorepit: cum ad ſcrobem ſolidū radix peruenit duricia humi coercita recuruatur. Incuruo eſt eiuſdē cū ſimplici ſignificationis.

Curueſco curuus fio. Amb. Olearum non curueſcentiū vbertate baccarū. Huius cōpoſitū eſt Incurueſco: quod protulit Cice. in Tuſc. Ramos baccarum vbertate incurueſcere.

Curuamen ipſa curuatio. Ouid. libro. ij. me. Sectus in obliquū eſt lato curuamine limes. Gel. Sub alio atqꝫ alio cęli curuamine.

Curtus a um incultus quaſi mutilus. Hora. Nunc mihi curto Ire licet mulo vel ſi libet vſqꝫ tarentum. A Martiale dictus eſt curtꝰ calix. i. fractus. Et a Perſio curta ſupellex. Hinc curto as. a quo decurto. De quibus in dictione Decurtatus.

Cuſpis poſterior pars haſtę licet quādoqꝫ pro ipſa haſta: qñqꝫ ꝓ ſūmitate haſtę. Hinc cōponit̄ tricuſpis et deriuatiuū fit Cuſpido as: quo vſus eſt Pli. libro. ix. Vrorū cornibus barbari ſeptētrionales potant: vrinaſqꝫ binas capitis vnius cornua implent alij pręfixa his pila cuſpidant.

Cuſtos: qui rem aliquam tuetur ⁊ curat. Unde cuſtodem oſtij dicimꝰ qui curat ne quis iniuſſus ingrediat̄. Cuſtodem horti: qui prohibet aliquem in eum ingredi: vel damnū facere. Cuſtodē ſacroꝝ: qui ſacra miniſtrat atqꝫ obſeruat. Virg. At domus herculei cuſtos pinaria ſacri. Cice. lib. ij. offi. Malus enim cuſtos eſt diuturnitatis metus.

Cuſtodio is iui. itum. obſeruo. Gel. lib. j. Parſimoniā apud veteres romanos ⁊ victus atqꝫ cęnarum tenuitas nō domeſtica ſolū obſeruatione ac diſciplina: ſed publica quoqꝫ animaduerſione legūqꝫ complurium ſanctionibus cuſtodita eſt.

Cuſtoditū: qđ cū cuſtodia eſt Incuſtoditum qđ ſine cuſtodia eſt: Mar. Incuſtoditis et apertis leſbia ſemꝑ Luminibus peccas.

Cuſtodia: obſeruatio. Quandoqꝫ etiam ponitur ꝓ eo qui cuſtodit. Tibul. Sed prętium ſi grande feras cuſtodia victa eſt. Qñqꝫ pro eo qui cuſtoditur. Sueto. in Domi. Nec niſi ſecreto atqꝫ ſolus pleraſqꝫ cuſtodias recęptis quidem in manu catenis audiebat. Et digeſ. de reoruꝫ cuſtodia ſcribitur. Ne quis receptā cuſtodiam ſine cauſa dimittat. Et alibi. Si cuſtodia ſe interfecerit vel pręcipitauerit: militis culpę aſcribitur. Item cuſtodia carcer appellatur. Col. lib. j. Nā illa ſolēnia ſunt omnibus circumſpectis vt ergaſtuli mancipia recognoſcant: vt explorent an diligenter vincta ſint: an ipſe ſedes cuſtodię ſatis tute munitęqꝫ ſint.

Cuſtodiarium: locus in quo quis aliquid cuſtodit Cyprianus. Derelinquetur filia ſyon: ſicut caſa in vinea et ſicut cuſtodiarium in cucumerario.

Cuſtoditio: eſt opera ad aliquid cuſtodiendū ſumpta.

Cutis: pellis ſiue corium. Pli. Ergo cutis ipſa ſenſu caret maxime in capite vbicunqꝫ per ſe ac ſine carne eſt vulnerata non coit: vt in bucca cilioqꝫ. Huius diminutiuum eſt cuticula. Compoſita ſunt Intercus morbus. Intercutaneum quod intra cutem eſt. Subcutaneum quod ſub cute. Subtercutaneum quod ſubter cutem eſt. Recutici etiam a cute dicuntur iudei. i. circūciſi ⁊ cute hoc eſt pręputio priuati.

Cutiones dicti videntur a contractione: ꝙ in emendis vendendiſqꝫ mercibus tardi perueniant ad iuſti pręcij finem.

C Ante Y

Cyamus ſignificat fabā. Suidas κυαμο ειδοσ οσπριου et magicalis eſt.

Cyane es: pe. indifferēte nympha ſicula fuit quę in fontem ſui noīs cōuerſa fertur. Oui. lib. ix. Me. Cognita cyane pręſtanti corpore nympha. Et lib. de ponto Quaqꝫ ſuis cyanē miſcet anapus aquis.

Cyaneus: color ceruleus. Varro. Cyanea penula amictus graſſatur. Dicitur et Cyanus. Pli. in nomine. Eſt et cyani colos. Gręci κυαρουσ dicunt. Hinc cyaneus gemma appellatur: ex iaſpidum genere colore ceruleo.

Cynum: metallum.

Cyanee ſiue cyanitę inſulę ſeu magis ſcopuli ſub thracio boſphoro qui ſpeciem habent inter ſeſe concurſitantium: quę naues fluctibus īmergant ob aduerſos in ſe ventos confligentes quę ⁊ a complodendo ſunt etiam Symplegades appellatę.

Cyathus pe. cor. paruū poculū. Iuue. Cardiaco nūqꝫ cyathum miſſurus amico. Ad cyathum ſtare dicunt̄

pincernę regibus quibus cyatiſſant:hoc eſt in cyatho
vina miniſtrant. Sue.in Ceſ.Sed.C.Mem. etiam
ad cyathum ⁊ vinum nicomedi ſtetiſſe obiecit. ελ/
ληνιστι κυαθοσ λεγεται οτι κυω εστι τοφιλεω
καιγαρ ουτωσ εισ τηνφιλιαν εσ χονται ωσ
ωνηθην ει καισουιδασ εφη κυαθοσουν παρα
το χυω χυαθοσ ητοι το χεω. Eſt etiā cyathus
genus quoddam menſurę quo cibaria gallis dari ſo/
lębant. Col.lib.ix. Nā ſingulis capitū quaterni cya/
thi diurna cibaria ſunt cū magis terni vel bini pbeāt
Pli.li.xxij.ſcribit cyathū p ſe pēdere drachmas decē

Cybele es. ⁊ Cybeles is vel ę. penultima cor. Nam
vt docet Seruius:annapeſtus eſt in hac dictione cy/
bele:hęc fuit vxor Saturni a cybelo Phrygię mon/
te ſeu oppido vbi ei⁹ ſacra primo ſunt inſtituta. Scri/
bit Feſtus cybelen a nōnullis ideo appellatam: quia
ageret homines in furorem quod gręci κυβιστω di/
cunt.i.atrezare dela perſona geſticulari. vt Home.
libro.xvj.iliad pagina penultima. Sacerdotum enī
Cybeles proprium eſt caput rotare. Suidas κυβη/
λη η ρεα παρα τα κυβιλα ορη ορειαγαρ ηθεοσ
διο και εποχει ται λεοντον ξευγει και κιναι
δοι κυβελη ιεροι εισιν. Hęc primum ops ⁊ ter/
ra dicta fuit: ꝙ ſit dea telluris quę ⁊ veſta dicitur pro
pter quod curru vehi a poetis fingitur:quia terra pē
det in aerę: ⁊ rotis ſuſtineri:quia rotatur et ſemper
voluitur mundus. Mater deum quia omnia gignit.
Et mater alma ab alendo. Et mater phrygia a mon/
te phrygię quem pluratiuo numero dindyma vocāt.
In eo ſacra ſibi per corybātes inſtituit:a quo dindy/
me et dindymene a nōnullis vocatur. Et berecinthia
a monte phrygię qui βυρεκινθοσ appellat. Et Pa
les ꝙ ſit pabulorum dea. Rhea απο τοι ρεω fluo
ꝙ terra affluens ſit omnium rerum. Dicta eſt ⁊ Idea
et phrygia et Peſſinuntia. De qua Clau. Turrige/
namq; petit cybelem ſinuoſa draconem. Mar. Et cy
beles picto ſtāt corybante tholus. Ex Apulei ſenten
tia eadē erat dea cybele bellona et Iſis. Quandoq;
tamē metri gratia ſcribitur per duplex ll. Et fit cybel
le bacchius pes ex prima breui et duab⁹ longis. Pro
perti⁹. Vertice turrigero iuxta dea magna cybelle.
Luc.libro.j. Et lotā paruo reuocāt almone cybellē.

Cybium:piſcis genus quod ita ſciſſum eſt: vt medium
ęque pateat in omnes partes ad ſimilitudinem theſ/
ſerarū Pli. libro.xxxij. Cybium eſt conciſa pelamis.

Cyboriū:genus pomoꝝ alexandrinoꝝ. Hora. Obliui
oſo leuia maſſico cyboria. Acron. Cyboria alexandri
na poma quę habent ſimilia colocaſijs folia: in quo/
rum ſimilitudinem facta pocula eodem nomine ap/
pellantur:aut certe pro cibis poſuit tanq; cibum po/
culis compenſaret. Cyboriū quoq; nunc dicitur ſtru
ctura quedam altare cooperiens:qualia multa Ro/
me a ſummis pontificibus extructa fuere. Unde ſcri/
bitur diuum Gregorium feciſſe ad beatum Petrum
ſuper altare cyborium cum columnis quattuor ex ar/
gento puro.

Cyclas adis. veſtis fęminea rotunda. Nam gręci κυ/
κλον circulum και κυκλαω circūdo dicunt. Iuue
nalis. He ſunt quę tenui ſudant ex cyclade. Et videt
veſtis tenuiſſima explicatilis et ſpacioſa. Proper. Et
longa cyclade verrit humum.

Cyclades penultima correpta:inſulę in Ionio mari q/
bus ab ortu ſolis egeum mare eſt:ab occaſu Myrti/
lum occupant ad ſeptuaginta millia. Dictę cyclades
ꝙ in cycli formam diſponantur. Nam a promonto/
rio Gerſteo circa Delum in orbem ſitę ſunt. Alij di/
cunt vocari cyclades non quia in rotunditatem ſitę
ſint:ſed ꝙ longo ordine eas circūire neceſſe ſit ꝓpter
promontoria. Unde et Uirgi. Sparſaſq; p ęquor
dixit cyclades. Sunt aūt numero quinquagintatres.

Cycli:quaſi circuli.loca erant athenis vbi aliqui veni/
bant. Id autem nomen eſt tractum a circulari circun/
ſtantia vendendorum. Cyclus enim rotunduꝫ ſigni/
ficat. Quare Menander ait. Itaq; ego mihi videor
per deos immortales videre meipſum indutum cur/
rere circum ac venire.

Cyclopes pe.pro.gigantes ſeu reges antiquiſſimi in
Sicilia iuxta ęthnam vno oculo in fronte. Cyclops
quaſi circularis oculus κυκλοσ enim rotundum et
circulum dicit ωψ oculum.

Cycnus:latine holor:auis candida:anſere maior:argu
gutam vocem habens:et cum ad mortem peruenit:
maximo dolore angitur adeo vt flere videat. Ouid.
Dulcia defecta modulatur carmina lingua. Canta/
tor cycnus funeris ipſe ſui. Fuit autē cygnus Phae/
tontis amator. Poſt illius interitum diutino fletu in
hanc aliteꝫ mutatus eſſe dicitur in fabulis. Cycneus
a um. vt Uox cycnea que eſt cycni. Quādoq; cycne⁹
dicitur candidus. Fuit inſuper cygnus filius Mar/
tis. Unde Heſiodus in aſpide. ευθενγοι κυκνοσ
μεν υπερ μενεοσ διοσ υιον κτε ινεμεναι με/
μαωσσα κε εμβαλε χαλκεον εγχοσ.

Cydarum:penultima correpta:genus nauiculę.

Cydon inſigne Crete oppidū:a quo malum cydoniū
pomū quod dicitur Cotoneum. Pli. His proxima
amplitudine mala quę vocamus cotonea: ⁊ gręci cy/
donia ex creta inſula aduecta. Serenus. Aut quę po/
ma cydon creteis miſit ab oris. Inde cydonitam ap/
pellat Palladius cibum ex cydonijs decoctis ⁊ mel/
le confectum. Cotonatum vulgo dicitur. Eſt ⁊ cydon
nomen viri proprium: ⁊ cydones populi.

Cydnus fluuius cilicię qui Tharſum apoſtoli Paulē
vrbem diuidit: cuius aqua cōtra podagras teſte Pli
nio valet. A tauro ortum habet: vt inquit Stra. ab
vndarum colore ſic dictus. Nam quicquid candiduꝫ
eſt Syrij cydnum vocant.

Cylydros genus ſerpentis ex κυλεω voluo υδροσ
ſerpens quaſi volubilis: ꝙ eundo ſępe ſe inuoluat.

Cylindrus:columnula lapidea rotatilis:qua rei ruſti/
cę ſcriptores aream ęquari iubent. Uirgi. Area tum
primum ingenti eſt ęquanda cylindro. Cato. Aream
vbi frumentum teratur ſic facies. Confodiatur minu
tę terra amurca bene conſpargatur: et combibat plu
rimum cōminuito terram: et cylindro aut pannicula
coequato. Tractū nomen απο του κυλιειν. id eſt
a voluendo. Pręterea cylindrus dicitur omne quod
rotatu facile eſt. Cicero de fato. Sed reuertatur ad
cylindrum et ad turbinem ſuam que moueri incipe/
re niſi pulſa non poſſunt. Id autem cū accidit ſuapte
natura quod ſupereſt et cylindrū volui et verſari tur
binem putat. Sunt et cylindri lapilli teretes. Hoc
eſt oblongi atq; volubiles quibus mulieres et dona/
bantur et ornabantur. Plinius libro vltimo. de be/
ryllis qui mira longitudine placebant ait ideo cylin/
dros quidam ex his facere malunt q̄ȝ gemmas:quo/
niam eſt ſumma cōmendatio in longitudine. Ex qui/
bus verbis colligitur cylindros oblongos eſſe: gem
mas vero quadratas aut rotundas. Solinus ſimili/
ter inquit. Indici reges hoc genere gemmarū in lon/
giſſimos cylindros amant findere. In qua ſignifica/
tione quidam chelydros ſcribi debere putant quaſi
genus illud ornatus ſimile eſſet ſpiris ſerpētiū quos
chelydros appellant.

Cylindraceus a um:quod eſt factum ad ſimilitudinem
cylindri:hoc eſt teres et oblongum. Plinius ſcribit
ſiliquas piſo:quod genus leguminis eſt cylindrace/
as eſſe. Et Anaximander dixit terram eſſe formę cy/
lindracę.

Cyllenius Mercurius dicitur: ꝙ omnem rem ſermo
ſine manibus conficiat: quib⁹ partibus corporis qui

carent κυλλοι vocantur. Ideo quadratum eum fingunt. Alij volunt ꝙ in cyllenia via ſit enutritus. Alij ꝙ in monte arcadię cyllene. Alij ꝙ a cyllene ſit nympha educatus.

Cylindriodes vocatur figura columnę quę iacitur.

Cylix grece poculum: ⁊ calix latine dicitur.

Cyliſma atis: volutabrum volutatio.

Cyllene mons arcadię: vbi enutritus Mercurius Cyllenius dictus eſt

Cyma fętus partuſqꝫ braſſice: quaſi κυημα quod fętũ ſignificat. Celſus. Mali eſt ſucci braſſica magiſqꝫ etiam cyma eius. Pli. li. ix. Ex oĩbus braſſicę generibus ſuauiſſima eſt cyma ſiue quyma: et ſi inutilis habetur. Col. Maior pars eius braſſice in cymam proſilit. Cymata etiam dicuntur hęc a Columella: quę vere proximo poſt primam ſectionẽ caulibus colliguntur: vel vt alij dicunt tenuiores cauliculi. Cyma etiã oppidum eſt eolicum.

Cymba genus nauis. Iuue. Atqꝫ vna tranſire vadum tot milla cymba.

Cymbium genus poculi vinarij procerum ac cymbę ſimile quę grece κυμβιο dicitur. Virgi. li. iij. Inferimus tepido ſpumãtia cymbia lacte. Videturqꝫ diminutiuũ a Cymbia. Alij Cymbiũ quaſi cyſſimbiũ per ſyncopen dici volunt a cyſſos hędera ꝙ ex ligno hederę fieret.

Cymbalum: inſtrumentũ muſicũ qđ in ſacris matris deum cum tympanis habebatur.

Cymbaliſte: qui pulſant cymbala: ſicut tympaniſte qui tympana pulſant. Apul. de deo Socratis. Barbara aũt ſtrepitu cymbaliſtarum ⁊ tympaniſtarum ⁊ choraularum

Cymei ſiue cynei a cimo locrorum oppido. Unde in Varrone Cynicus Antigonus mendoſe legitur pro cymeus cyneuſue.

Cyminus penultima correpta: hetrurię lacus eſt monti ſuppoſitus. De quo Virgi. lib. vij. Et cymini cum monte lacum.

Cyminũ pe. pro. qđ nos y in u vertentes cuminum dicimus. Eſt autem cyminũ ⁊ ſatiuũ et ſylueſtre quaternis aut quinis folijs: veluti ſerratis multis ęgritudinibus magno vſui: ſed pallorem bibentibus gignit Perſius. Et pallentis grana cymini.

Cymodoce pe. cor. dicta ꝙ vndas maris q̃eſcere faciat

Cynethium: vt ſcribit Dionyſius lib. j. antiquitatum: eſt ciuitas in Arcadia ab enee ſocio ibi vita functo ſepultoqꝫ. Hinc Cynethe ſiue cynetẽſes populi: quos tñ alij a Cynetho Lychaonis filio putãt appellatos

Cynos: latine canis. Quo nomine etiam dicta eſt ciuitas in locride. Liui. lib. viij. tertię decadis. Cynum locridos emporiũ. Ptole. In locride cynos ⁊ calliaros ευθυα κυωρ κυροσ

Cynici penultima correpta cuiuſdam ſectę philoſophi eius princeps Antiſthenes Hercules ⁊ Diogenes fuere ſic dicti vel a Cynos archę gymnaſio vbi verſabatur Antiſthenes: vel a κυροσ canis quaſi canini quia eſſent in cauillis caſtigationibuſqꝫ more canũ mordaces contra vitia: vel quia obſcenitate licẽtiaqꝫ ſermonis rabiem quandam caninam repręſentarẽt. Vel ꝙ nequaqꝫ vt canes adularentur: ſed oratione ac geſtu in delinquentes inueherentur.

Cyniphus ſiue Ciniphos fluuius aphricę: a quo ⁊ regio eo noĩe dicta eſt: in qua maximi ſunt hyrci. Hinc grex cyniphius: id eſt grex hyrcorum et cyniphia pellis hircina. Mar. de Hedonibus. Non hos lana dedit ſed olentis barba mariti. Cyniphio poterit planta latere ſinu.

Cynoſbatos latini dicunt ſentem canis.

Cynachante arbuſcula quę acinos veluti vuę producit: latini caninã ſentem: ⁊ vulgo vuã ſpineã nominãt

Cynanche a canibus dicta quos infeſtat: pręfocatio eſt nocturna maxima pituita craſſa ⁊ lenta in fauces ceruiceſqꝫ delata απο του κυωρ και αραγχω qđ eſt angere. A quo ⁊ anguſtus ⁊ Angor ⁊ Angiportus

Cynomia: muſca canina κυωρ κυροσ canis: μυια muſca quę ſanguinem ab animalibus exugit. Hęc pręcipuę canum auribus inſidet ⁊ vulnerat eas.

Cynetes is: pe. cor. muſca minutiſſima: longis cruribus in capite habens roſtrum quo perforat pellem hominis. Naſcitur ex humore ⁊ iuxta aquas abundat.

Cynopolis canum ciuitas: in qua Annubis colitur: et honor et ſacer quidam cibus eſt canibus conſtitutus Ab hac cynopolitana pręfectura appellata eſt. Qui in ea habitant Canarij dicuntur.

Cynocephalea: herba canino capiti ſimilis. κεφαλη caput dicitur.

Cynocephali penultima correpta beſtię ſimiles ſimijs pręter capita canina in ęthiopia violenti ad ſaltum: feri morſu. Aug. lib. xvj. de ciui. dei. Quid dicam de cynocephalis: quorum canina capita atqꝫ ipſe latratus magis beſtias q̃ hoĩes ꝯfitent. Pli. li. vij. Gens menis minorũ appellata animalium quę cynocephalos vocamus lacte viuunt.

Cynogloſſa: herba quę dicitur lingua canis γλωσσα enim lingua dicitur.

Cynorhodos penul. cor. roſa ſilueſtris. i. canis roſa ſic dicta: quia eius radix ad morſum canis rabbidi vnicum remediũ oraculo quodam compertũ fuit. Quidam dicũt eſſe lilij genus rubens.

Cynoſorchis quaſi caninus teſtis: herba quę orchis et cynoſolonia dicitur folijs oleę mollibus ternis.

Cynoſura penultima pro. canis vra: id eſt cauda ⁊ minor vrſa dicitur. Luc. li. ix. Te ſegnis cynoſura ſubit tu ſicca ꝓfundo mergi plauſtra putas. Sunt autem duę arcti: quarũ vna dicit̃ maior vrſa: quam gręci elicen dicunt. Altera minor vrſa. Cynoſura a gręcis dicta. Nam populi gręcie eam notare ſoliti. Hãc Sydonij aſpicientes cõtinue nauigãt. Ouidi. Eſſe duas arctos: quarum cynoſura vocatur Sydonis elicen graia carina notat.

Cynoſſema gręco ſermone dicitur canis ſepulchrum. Quo etiã nomĩe eſt dictus tumulus Hecube vxoris Priami q̃ ex dolore impatibili poſt cladẽ exitiumqꝫ patrię ac ſuorum in canẽ conuerſa fertur. Pli. Cynoſſema ita vocatur hecube tumulus.

Cynthia Diana dicta a Cyntho monte in Delo inſula in quo nata cum phebo eſt. Unde ⁊ apollo cynthius ⁊ a quo ipſa inſula delos cynthia. Qui mons tãtę celtudinis fertur vt vmbra ſua totius inſulę ambitũ tegat. Cynthia etiã locus romę vbi cynthorum monumẽtũ fuit. Et a Diana Proptius amicã ſuã cynthiã ob pulchritudinẽ vocauit: q̃ prius hoſtilia vocabat̃.

Cypſeli aues q̃ ⁊ hirundines dictę ex eo ꝙ nidum ſpecie cyſpei id eſt ciſtelle ex luto fingũt. Fuit ⁊ cypſelus tyrãnus apud corinthũ: etiã a ciſtula nomen acceptũ quã gręci cypſelon vocant: in qua delituit occultatus a matre cũ ad perniciẽ iueſtigaretur.

Cyphi genus ſuauiſſimi odoris. Hiero. Odoris autẽ ſuauitas et diuerſa thymiamata ⁊ amomũ cyphienãthe: muſcus ⁊ peregrini muris pellicula ꝙ diſſolutis et amatoribus conueniant nemo niſi diſſolutus negat.

Cypariſſus fuit nomẽ pueri Thelephi filij quem apollo amauit poſtea in ſui nominis arborem conuerſi. Cypareiſſus et per ſyneręſin Cypręſſus deinde conuerſione y in u cypreſſus dicitur. Virgi. Aerię quercus: aut coniferę cypariſſi. Idem. Et teneram ab radice ferens ſyluane cupreſſum. Dicta cypariſſus ꝙ corpus eius a rotũditate in aerem erigitur. Unde et conos dicitur alta rotunditas et fructus eius conos appellatur. Hęc arbor natu moroſa eſt: et Plutoni ſacra qm̃ ſucciſa non regerminat. Ideo funebri ſigno

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ad domos defunctoꝝ illā poſuere maiores. Petro. in ſaty. Gaudēt ferali circū tumulata cupreſſu. A cypariſſus fit cypariſſin⁹ ꝛ a cupſſus cupreſſin⁹ deducit

Cypiron genus eſt herbę paluſtris ſe iunci ꝗ ꝛ cyper⁹. Cypirus alia herba eſt ꝗ gladiolus dr: radice bulboſa ꝛ odore vicino nardo. Eſt ꝛ ꝑ ſe indica herba ꝗ cyperis vocat: Gingiberis effigię cōmanducata croci vim reddens.

Cyprus inſula in Carpathio mari iter ciliciā ꝛ ſyriā diues luxui dedita. Vñ ꝛ veneri ſacra. Hora. Sic te diua potēs cypri. A cypro vrbe i ea ſic appellata. In ea mercatus erat quondā nouē regnoꝝ ſedes. Vrbes in ea ꝑclare Cythera a q̃ Ven⁹ cytherea dicta eſt. Paphos / Palepaphos ꝛ Salamina. Hec inter maiores nr̃i maris inſulas locū ſibi vēdicat: cui⁹ ſeptētrionales partes trachęę cilicię oppoſitę ſunt: ibiq; cōtinēti ꝓxima eſt. Oriētales Iſſico ſinui. Occidētales pāphilicū alluit pelagus. Auſtrales ęgyptū. Ambit⁹ inſulę triū milliū ꝛ q̄dringētoꝝ. xx. ſtadioꝝ. Hinc cyprius a um. Vñ tres paruę inſulę huic ꝓpinquę Cyprię noīant. Et Venus cypria ꝙ ei primuȝ in Cypro tēplū ſit cōſtitutū: vel qꝛ pariētib⁹ ꝑſideat. Nā grece κυειν parere eſt. Similiter Cypricus a um poſſeſſiuū: ꝛ Cyprianus nomē viri ꝓpriū. Cyprus etiā dicit vua florēs: ꝛ ſpecies quędā extrinſec⁹ virgulti in ęgypto ferēs etiā floridū quendā fructū imodū florentis vuę ꝓlatū. Sed videt magis inquit Hiero. ad fructū vitis reſpicere cū dicit in Cāticis. Botrus cypri dilectus meus mihi in vineis engaddi. Pli. li. xij. circa finē dicit arborē odoratā in ęgypto folijs ꝛ ſemini coriandro ſimilis. Coquit in oleo et exprimit. Inde vnguentū regale qꝺ cyprus ſiue cyprinū dicit. Vnde in canticis ſcribit: Cypri cū nardo: nardus ꝛ crocus: fiſtula ꝛ cinnamomū cū vniuerſis lignis libani. Naſcit in multis locis ſed in cypro inſula odoris ſuauitate preſtat. Ideo cyprus eſt appellata.

Cyprinus genus piſcis: de quo Pli. ꝛ Ariſto.

Cyprogenia dicunt quę ſunt in cypro genita: etiā Venus vt Homerus in hymnis.

Cyrcerum nauis aſiana ꝑgrandis. Plau. Cū ꝑcūctor portitores ꝛ q̄ nauis venerit ex aſia negant veniſſe. Cōſpicatus ſum interim cyrceꝝ quo maiorē nō cēſeo

Cyrene es ꝛ Cyrene tm̄ plurali numero pe. pro. oppidum lybię inclytū potenſq; conditū a Batto Laconico quem Callimachus progenitorē ſuum fuiſſe tradit. Ab hac cyrene tota libya Cyrenia dicta eſt a Cyrene quę ꝛ cyrenia virgine Penei regis arcadię filia quā rapuit Apollo e monte pelio: ꝛ in aphricam quę vergit in ęgyptū trāſtulit: ex qua filios ſuſcepit quatuor. Ariſteū: Nomiū: Anteū: ꝛ Argū. Hinc Cyrenaicus a um: vt regio cyrenaica ꝛ phia cyrenaica quā Ariſtippus ſocraticus cyrenēſis inſtituit. Hinc Hegeſias phus de quo Cice. lib. j. Tuſ. originem duxit. Hanc regionē Pli. appellat pentapolitanā: a numero quinq; vrbium quibus maxime inclyta eſt: quarū hęc ſūt noīa. Beronice: Arſinoe: Ptolomais: Apollonia: ipſaq; Cyrene. Scribit Sal. Cyrenenſes magnū ꝛ diuturnū belluȝ geſſiſſe cū carthaginēſibus de finibus agroruȝ. Eſt ꝛ cyrene nomen vrbis in Cypro inſula quā Cyrus cōdidit ex q̄ natū putāt Simonem patrem Alexandri ruffi: vt eſt apud Euāge. Aug. li. de paſtoribus ſcribit Simonem cyreneum qui angariatus eſt: vt chriſti crucē tolleret fuiſſe aphrū ꝛ hanc cyrenem aphricę contiguam eſſe.

Cyrnus grece κυρνοσ inſula eſt in mari liguſtico: quā latini corſicam dicunt. Dicta cyrnus a cyrno corſice rege prius Terāne noīata qꝛ ibi terānei ppl̄i Theſſalię habitauerūt: lōga paſſuū. cl. milia: lata maiore ex parte. l. Circūitu. cccxxij. milliū: diſtās a vadis Volateranis. lxij. millib⁹ paſſuū. Hinc Cyrne⁹ a um. Virg. Sic tua cyrneas fugiant examina taxos. Hęc primo teraphne poſtea a cyrno cyrne appellata eſt.

Cyrnea vaſis viuarij gen⁹ Plau. Cadus erat vini inde impleuit cyrneam.

Cyrrha iugū parnaſi montis boetię. Mar. Quid tibi cū cyrrha q̄d cū ꝑmeſidos vnda? Cyrrhea ſo vrbs in helicone iuxta Myſam. Luca. Sed mihi iā numē nec ſi te pectore vates Accipiā cyrrhea veliȝ ſecreta mouentē Sollicitare deū: bacchūq; auertere nyſa.

Cyrios latine proprius authenticus dominus. Vnde Cyriacus proprium nomen.

Cyrus ꝓpriū nomē regis ꝑſaꝝ. Cyrus ſo nomē duoꝝ fluuioꝝ: quoꝝ vnus eſt in Albania: alter in Media.

Cyſſus genus hedere: quę ſola ſine adminiculo ſtat: a grecis orthocyſſos dicitur. Quo etiā nomine dictus fluuius quidam.

Cytheron. Vide in dictione cythera.

Cytiſus pe. cor. genus fruticis: inter campos ꝛ ſyluas a Cytiza ciuitate. Colu. lib. iij. Cytiſum: quem gręci aut zeas: aut carnicin aut trifarin vocant q; plurimū habere expedit ꝙ gallinis: apibus: ouibus: capris. et omni genere pecudū vtiliſſimus eſt. Idē lib. x. vtraq; cytiſus. Eſt em̄ ſatiua ꝛ altera ſue ſpontis.

Cytorus pe. pro. mons in aſiatica regione quę paphlagonia nuncupat. In eo buxus plurima naſcebatur. Vñ ꝛ buxifer a Catullo dicit Virg. Et iuuat vndantem buxo ſpectare cytoꝝ. Fuit ꝛ cytorus ſiue cytorū ciuitas ſynopenſiū emporiū a cytoro phryxi filio condita ꝛ appellata vt teſtatur Strabo.

Cytinus flos ſatiue punice vt balauſtū ſylueſtris vt eſt apud Dioſco. Pli. ſo cytinum interpretat pomum ipſum imaturū ꝛ primū partuȝ eius florere incipientis: flores ſo ipſos in ipō Cytino erūpentes Balauſtia naturę aſtringentis.

Cytheris nomen fuit libertę Volumnij: quaȝ Gallus amaſſe dicitur. Virg. eam lycorim nominat.

Cythera penul. pro. inſula contra cretam. In quā primū delata eſt Ven⁹ vñ ven⁹ cytherea dicta eſt. Feſt⁹ tn̄ ſcribit Cythereā venerē dictā ab vrbe cythera in quam primo deuecta eſſe dicitur concha: cum in mari eſſet concepta.

Cyzicus ſiue cyzicum inſula in ꝓpontide duobus pontibus coniuncta continenti: habens vrbem eiuſdem nominis: menibus arce ꝛ turrib⁹ marmoreis: cui nomen indidit cyzicus rex: quem Iaſon per imprudentiam interemit. De hac Ouid. lib. j. faſ. Hinc ꝓpontiacis herentem cyzicon oris. Cyzicon emonię nobile gentis opus. Fuit hec ciuitas magnitudine ꝛ pulchritudine cum primis aſię vrbibus cōparanda: paci ꝛ bello apta tribus armamentarijs inclyta: quorum aliud armorum: aliud inſtrumentorū: aliud frumenti erat receptaculū. Huius habitatores Cyziceni appellantur. Verum pius papa in Aſia hanc cyricum appellat: non Cyzicum. Et de cyzico ſic ſcribit. Nuuq̄d Cyzicus nobis non ſatis conſtat adeo claritatem rebus adimunt tpa: ꝛ nos homunciones diuturnā querimus in hoc ſeculo gloriam: quam potentiſſime ciuitates retinere non potuerunt.

D Littera quādoq; ꝓ th aſpirato ponit: vt Theos de⁹. Qñq; ꝯuertit in b. vt qꝺ oliȝ duellū nos iā bellū dicim⁹. Et duellona bellona. Qñq; i l. vt a ſedeo: oliȝ ſedda dicebat: q̄ nūc ſella. Qñq; i r. vt meridies ab eo qꝺ eſt medius dies. Interponit nōnunq; in cōpoſitis hiat⁹ prohibēdi cauſa: vt in prodeſt redarguo. Subtrahitur quando ſequens ſyllaba ab ſ. cum alia conſonāte